

Høringsvar fra Foreningen norske filmfotografer

«Rapport til høring»

datert 09.06.23 av Bø og Jensen

Foreningen norske filmfotografer (FNF) har grundig behandlet rapporten, datert 9. juni 2023, ført i pennen av Eli Bø, Dekan ved den norske filmskolen (DNF) og Leif Holst Jensen, Dekan ved Fakultetet for audiovisuelle medier og kreativ teknologi (AMEK) ved Høgskolen i Innlandet. Rapporten anbefaler at det dannes et nytt felles fakultet mellom AMEK og DNF.

Om Rapporten

FNF mener den foreliggende rapporten er mangelfull og ufullstendig. Rapporten er ensidig og mangler konsekvensutredning av endringene som foreslås og de ulike modellene. Vi kan ikke se at den tar opp til debatt de betimelige og svært viktige spørsmål og innvendinger som har kommet fra fagansatte, studenter og fra bransjeaktører.

Det nevnes synergieffekter av en sammenslåing. Vi kan ikke se at rapporten har gjort en innsats for å analysere hvordan disse effektene faktisk vil slå ut. Rapporten har et ensidig fokus på fordelene med en sammenslåing, mens drøftelsene for og i mot i stor grad er utelatt. FNF deler dekanenes syn på at det i fremtiden vil komme store teknologiske endringer - at Filmskolen må tilpasse seg dette og at tverrfaglig samarbeid kan være et verktøy for å møte disse omveltningene. Men rapporten evner ikke å si noe om hvorfor spillteknologi og fjernsynsproduksjon vil være de beste samarbeidsområdene for å gjøre filmskolen fremtidsrettet, annet enn at fellesnevneren er fortellingen, og et visst sammenfall i teknologi. Ja, det vil finnes synergier her, men er de sterkere enn de ville vært med samarbeid med andre kunstutdanninger som også har fortellingen som fellesnevner? Et samarbeid med Spillskolen er etter vår mening mer hensiktsmessig enn et samarbeid med TV-skolen når det kommer til framtidens filmproduksjon med økt bruk av blant annet LED-volumes. Vi opplever at rapporten ikke drøfter et tettere samarbeid med Spillskolen som alternativ til en sammenslåing. Mange modeller for Filmskolens fremtidige studieløp nevnes, som dagens adskilte BA/MA-løp, et samlet BA/MA-løp og et 4-årig integrert MA-løp.

Uansett studieløp er FNFs mening at Filmskolen må fortsette å ha preg av et profesjonsstudium, hvor linjespesialiseringen videreføres gjennom hele løpet. Rapporten redegjør ikke for økonomien i planene. Når en rapport skal være så sterkt medvirkende i å avgjøre fremtiden til norsk filmutdanning på dette høyeste nivået mener vi at man må kunne stille krav til at rapporten skal være utarbeidet av personer med nødvendig og tilstrekkelig objektiv ekspertise på konsekvensanalyse, samt større fravær av bindinger til skolens administrasjon. FNF mener at en uavhengig kommisjon må skrive en ny rapport og at denne må konsekvensutrede forslagene den kommer med. I mellomtiden må planene settes på vent.

Utilstrekkelig begrunnede konsekvenser

Bekymringer som er nevnt fra fagansatte og nåværende/tidligere studenter er blant annet at det blir flere studenter om det samme utstyret. Det er allerede for lite kamera- og lysutstyr på DNF når både Bachelor- og Master-studentene bruker det samme utstyret. Hvis studenter fra AMEK også skal få tilgang til dette utstyret må det kjøpes inn langt mer utstyr og dette er svært kostbart. Her må en utredning se på økonomi og praktisk gjennomføring. Det må også nevnes at det er veldig ulikt utstyr som brukes i filmproduksjon og flerkameraproduksjon, så dette er også noe som bør konsekvensutredes ved en eventuell sammenslåing av fakultetene. Ved en økning i antall studenter som en sammenslåing og utvidelse av studieløpet vil medføre, hvis man ikke kan sannsynliggjøre hvordan økonomien skal økes tilsvarende økningen i antall studenter, medfører dette som vi ser det en akutt fare for en reduksjon i studiekvalitet. Likeledes når det gjelder fordeling og bruk av teknisk utstyr og fasiliteter. Flere studenter som eventuelt skal dele DNFs utstyr vil nødvendigvis resultere i dårligere tilgang for DNFs studenter. Vi lar oss gjerne overbevise om at DNF har gode planer for at så ikke skal skje, men i rapporten finnes lite som kan berolige oss. Det er også uttrykt sterk bekymring for mulighetene for at antall ansatte reduseres og antall fellesøvelser går ned. Fellesøvelser er bærebjelken i enhver god filmutdanning. Gjennom den utvikles ferdigheter og kunstnerisk talent gjennom prøving og feiling. Fellesøvelsen skaper samhold som ofte varer langt ut i arbeidslivet, og som lærer studentene samarbeid.

Filmskolen er et kunstfaglig fakultet. AMEK er ikke det. Den norske filmskolen har siden opprettelsen hatt et nasjonalt mandat om å tilby *Utdanning på høyeste nivå, sett i nordisk og europeisk sammenheng*. AMEK har ikke et slikt nasjonalt mandat. Filmskolen har kunstfaglig finansiering i kategori A. Hva skjer med finansieringen hvis Filmskolen inngår i et fakultet med utdanninger som ikke har denne finansieringen? De økonomiske fordelene og eventuelle ulempene er ikke tilfredstillende redegjort for.

Det er ingen hemmelighet at Høgskolen i Innlandet ønsker universitetsstatus. Dette krever forskning på høyeste nivå, altså Phd-kandidater. FNF frykter at dette også medfører økt forskningsplikt for lærerne og at dette går utover studentene på Bachelor. Hvilke økonomiske og praktiske konsekvenser vil et økt fokus på forskning, med forskertid til faglærere og Phd-kandidater innebære for det praktisk-pedagogiske prinsippet for Filmskolen og dens studenter? Dette er ikke tilstrekkelig redegjort for i rapporten.

Lokalisering av Filmskolen

Både HINN og Lillehammer kommune har vedtatt at de ønsker å flytte høgskolen (og med den filmskolen) til Lillehammer sentrum. Da faller etter vår mening argumentet om gjenbruk av lokalene bygd til OL på Lillehammer bort. Filmbransjen har alltid ment at Filmskolen bør ligge i Oslo. Nå som lokaliseringsdebatten igjen er en del av diskusjonen må nødvendigvis dette også utredes. Fordelene mener vi vil være store: Enklere, kortere og rimeligere reiser for gjestelærere som i dag normalt reiser fra Oslo eller Gardermoen. Det vil være enklere og rimeligere for studenter og lærere å delta på aktiviteter, seminarer og mesterklasser i Oslo, samt skape nettverk med bransjen de skal inn i. Skolens reisekostnader vil reduseres betydelig.

Studenter og ansatte overkjørt

FNF er kritiske til at studenter og fagansatte ved Den norske filmskolen ikke har blitt hørt i prosessen. Dette er tilbakemeldinger vi stadig får, selv etter et halvt år med diskusjoner rundt rapporten og de foreslåtte endringene. FNF var positive til at dekan Eli Bø ønsket å møte oss i mars 2023. Vi opplevde møtet som positivt og Eli foreslo et allmøte for filmbransjen på DNFs lokaler for Master-utdanningen i Oslo. FNF støttet forslaget, men et slikt møte har ikke blitt arrangert.

Konklusjon

Det er av stor viktighet for Foreningen norske filmfotografer at Filmskolen må kunne fortsette å tilføre bransjen høyt kompetente yrkesutøvere, også i fremtiden. Vi mener det er viktig å bevare og styrke Filmskolens, Spillskolens og TV-skolens egne, selvstendige studieløp og identitet. Og at faglig nivå og tilgjengelige økonomiske ressurser beholdes eller økes for alle tre skolene, også i fremtiden.

Vi mener at den foreliggende rapporten har så betydelige mangler at FNF på forsvarlig vis ikke kan realitetsbehandle forslagene som fremmes. Vi kan av samme årsak heller ikke se at andre kan behandle saken og konkludere på et tilfredsstillende forsvarlig vis. I tillegg bør rapporten etter vår mening ha fokus på *kvaliteten på utdanningen*, ikke praktiske, tekniske eller administrative fordeler ved en sammenslåing.

Når en uavklart lokaliseringdebatt samtidig pågår som en del av helheten bidrar dette til å øke forvirringen. Denne forvirringen har allerede resultert i en uro på campus som sterkt har forringet studiemiljøet i snart et år.

Den norske filmskolen har i 25 år vært en ettertraktet skole som har tiltrukket seg studenter som gjerne har studert ved andre filmskoler *før* de søker seg til Den norske filmskolen. Blant annet studenter fra TV-skolen, AMEK. Med seks studieplasser per linje og opptak annethvert år sier det seg selv at det er et trangt nåløy. De aller fleste fotograf-studentene fra DNF får jobb i norsk film- og TV-bransje. En bransje som er liten og hvor det er hard kamp om jobbene. FNF er skeptisk til om en økning i antall studieår - med tilsvarende økt studiegjeld - er til det beste for studentene og filmbransjen. Vi mener kvaliteten på Filmskolen i dag er meget god. Vi er redd en akademisering skremmer vekk mange av de potensielt dyktigste filmfotografene og at disse heller søker seg til andre filmskoler, f.eks. Høyskolen Kristiania (Westerdals). Det er synd hvis Den norske filmskolen med de foreslåtte endringene mister den statusen den har opparbeidet seg og oppleves mindre relevant. De siste årene har Filmskolen tatt imot studenter fra Sverige og Danmark som heller søker seg hit etter at de respektive nasjonale utdanningene har gjennomgått tilsvarende reformer som dekanene her foreslår. FNF er positive til både Master- og Phd-kandidater på Filmskolen, men det kan ikke gå på bekostning av en Bachelor-utdanning som gjennom tiår har bevist at den har en unik plass i norsk filmbransje.

Foreningen Norske Filmfotografer

Filmskolens ledelse, i samråd med studenter og bransje, må få tid og ro på seg til å definere hva som er framtidens filmskole. Om det er 3-årig Bachelor, integrert Masterløp, profesjonsstudiet, 4-årig BA/MA eller annet. Hvordan kan filmskolen best innfri sitt mål om å være den fremste nasjonale kunstfaglige utdanningen innen filmfeltet?

Utdanning på høyeste nivå, sett i nordisk og europeisk sammenheng, som er Filmskolens opprinnelige oppdrag. Dette må først defineres, deretter kan man finne ut hvilken modell som er best egnet for dette. Studieforløpets innhold må defineres først!

Foreningen norske filmfotografer mener at arbeidet med sammenslåing av DNF og AMEK må stoppes inntil en ny objektiv og uavhengig rapport er utarbeidet av eksterne og uavhengige spesialister, der alle sider av denne viktige saken er belyst på en mer tilfredsstillende måte enn hva som er tilfelle i dag.

Oslo 12. september 2023

Paul René Roestad
Leder

Ole Andreas Grøntvedt
Nestleder

Benjamin Mosli, styremedlem
Cecilie Semec, styremedlem
John-Erling Holmenes Fredriksen, styremedlem
Janne Lindgren, styremedlem
Benjamin Loeb, styremedlem

Foreningen Norske Filmfotografer

% Mosli, Wessels gate 6D
0165 Oslo
post@filmfotografer.no